

Vukovarska 65, H21000 Split, Hrvatska
Tel. 00385 21 540 630, Fax. 00385 21 540 631
E-mail: ured@uszg.org
Web: www.uszg.org

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

Split, 2009.

Uvod

Udruga Split zdravi grad je tijekom 2009.g. nastavila s daljnjom afirmacijom svoje pozicije kao ključnog nositelja ideja, inicijativa, projekata i programa održivog razvoja, kako na lokalnoj i regionalnoj, tako i na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Svi projekti i programi koji su se provodili tijekom ove godine su uspješno realizirani unatoč previranjima i promjenama političke prirode (lokalni izbori) i globalnoj ekonomskoj krizi koji su imali utjecaja i na rad udruge, što se očitovalo prije svega kroz otežanu likvidnost i pritoke novca uključivo i po ugovorenim stavkama.

Iako je to stvorilo izvjesne probleme u radu udruge, to se nije značajnije osjetilo u implementaciji projekata i programa, pa su sve aktivnosti provedene bez većih oscilacija kako u njihovom obujmu, tako i u njihovoj kvaliteti što smatramo iznimnim postignućem i dokazom snage Udruge Split zdravi grad kao organizacije koja je sposobna suočiti se i sa složenim društvenim i ekonomskim izazovima.

U prilog tome govori i činjenica da je tijekom ove godine Udruga Split zdravi grad dovršila uređenje i opremanje te svečano otvorila svoj novi iznimno vrijedni prostorni resurs - međunarodni edukacijski centar u Radošiću, ali i zadobila treće vrijedno priznanje u nizu - nagrada Josip Juraj Strossmayer za najbolje znanstveno djelo u Hrvatskoj.

Pored toga, pokrenut je ili nastavljen niz suradnji i partnerstava s najuglednijim institucijama iz zemlje i svijeta, čime je Udruga danas prepoznata kao relevantan čimbenik na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Sve ovo ukazuje na to da Udruga napreduje velikim koracima u pravcu punog ostvarenja njezine misije i vizije kao ključnog subjekata na polju promicanja mudrosti življenja i unapređenja kvalitete zdravlja pojedinca i zajednice.

Nastavlja se i produbljuje iznimno dobra suradnja sa Splitsko-Dalmatinskom županijom odnosno, prije svega županom Antom Sanaderom, njegovim zamjenicima Lukom Brčićem i Viskom Haladićem, te se definiraju okviri za dugoročnu suradnju Udruge i Županije kao partnera za zdravi i održivi razvoj ovog područja.

Uz podršku i poticaj stručnjaka iz nekoliko Ministarstava (MZOŠ, MZSS), u postupku je i osnivanje Ustanove zdravi grad koja bi se bavila prvenstveno

odgojno-obrazovnim, savjetodavnim i razvojno-istraživačkim radom na području sustavnog promicanja zdravlja pojedinca i zajednice te bi bila osnovama u okviru djelokruga Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Nastavlja se i proširuje suradnja s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Splitu na način da su studentice sestrinstva imale seminarski dio nastave u USZG, te je nekoliko studenata medicine imalo seminarske radove iz područja djelovanja USZG. Nastavila se i suradnja sa Sveučilišnim studijskim Centrom za stručne studije gdje su studenti Trgovinskog poslovanja i Malog poduzetništva jedne vježbe održali u USZG na temu Odgovornog poslovanja.

Uspostavljena je kvalitetna suradnja s Bjelovarom i njihovim tijelima lokalne i regionalne uprave (grad, županija) i lokalnim udrugama te je dogovorena zajednička priprema projekata i programa, a slično se radi s gradom Mostarom (tri posjete od čega dviju delegacija u Splitu i jedna u Mostar), ali i započinje priprema većeg broja projekata u okviru IPA natječaja (Italija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Albanija, Grčka).

Udruga je provela i strateško planiranje 21.5.2009. kao osnovu za daljnji razvoj programa, projekata, ali i Udruge kao cjeline.

Članovi Udruge nastavljaju redovno usavršavati svoja znanja kroz sudjelovanje u stručnim skupovima, kongresima, seminarima, između ostalog: Neum – Info dan o prekograničnoj suradnji BiH-HR, Posjet Zdravoj županiji Bjelovar, Civilno društvo i mediji – Zagreb, Forum izgradnja povjerenja – Supetar, Radionica EIDHR – Zagreb, desetak pripremnih radionica za pripremu IPA projekata u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatske gospodarske komore, te Ministarstva gospodarstva.

Okosnicu djelovanja Udruge čine i dalje njezini stalni programi, ali se pokreću i novi projekti koji koriste postojeća iskustva i resurse te omogućavaju daljnji razvoj kako same organizacije, tako i šireg područja u kojem djelujemo i realiziramo ova nastojanja.

U nastavku donosimo pregled najvažnijih programa i projekata i njihovih aktivnosti tijekom 2009.g.

Programi i projekti

PROGRAM - GLASILO „ZDRAVO SPLITE!“

Unatoč recesiji i političkim promjenama, ovaj naš najdugovječniji program nastavlja se i ove godine. U 2009. tiskana su dva broja glasila, a treći je upravo u pripremi. Ulogu glavne urednice vrlo uspješno vodi Marija Martinić koja je okupila kvalitetan tim koji uključuje pokretača ovog projekta i dosadašnjeg glavnog urednika, Ranka Milića, te brojne stručne suradnike na čelu s Tatjanom Krstić, dizajnericom glasila, te fotografkinjom Jelenom Popić. Glasilo je steklo ugled i prepoznatljivost daleko izvan okvira grada Splita, a čitatelji se javljaju s pohvalama, upitima i zahtjevima za novim brojevima.

Sredstva iz proračunske stavke u Gradu pokrivaju troškove izdavanja glasila samo djelomično, te i dalje potičemo i promičemo suradnju s gospodarskim sektorom. U Glasilu smo tijekom ove godine ostvarili suradnju s brojnim udrugama, ustanovama, te gospodarskim subjektima između kojih ističemo Hrvatsku turističku zajednicu, Čistoću, Parkove i nasade, Avicene, Zakladu George Mateljan, Tramax, Var-V.I.T.O.R i mnoge druge.

PROGRAM „ZDRAVLJE I POSAO“

U okviru ovog programa, nastavljen je rad na promicanju zdravlja u svijetu rada, te smo u tom pravcu sudjelovali u više radio i TV emisija, a izišlo je i nekoliko članaka na tu temu kroz dnevni tisak. U Udrugu se za potrebe savjetovanja javilo se više od 40 osoba. Započeli smo s radom na izdavanju knjige s I. Međunarodnog kongresa (2008.), te s organizacijom II. Međunarodnog kongresa s naslovom «Era nove ekonomije i novih zanimanja: Zdravlje, uvjeti rada i produktivnost», koji se planira održati 10. – 12. listopada 2010. godine, u hotelu Radisson Blu Resort Split. Tiskali smo prvi poziv za sudionike Kongresa, te smo započeli komunikaciju sa sponzorima, suorganizatorima i pokroviteljima Kongresa. Održan je Okrugli stol i promocija knjige „Volontiranje – ključ uspjeha za svijet rada“. Na Motovunskoj ljetnoj školi unapređenja zdravlja u sklopu radionice Kako promicati zdravlje na radnom mjestu - Zdrave radne organizacije imali smo predavanje na temu „Svijet rada – Volontiranje – Obrazovni sustav“.

PROGRAM „PUT ZDRAVLJA“

Program Put zdravlja nastavio je ove godine ostvarivati iznimne uspjehe. Pored već spomenutog priznanja za znanstveno djelo godine, koje je privuklo veliku pažnju medija i javnosti, organizirano je nekoliko vrlo posjećenih tiskovnih

konferencija te je objavljeno 20-tak vrlo zapaženih medijskih zasebnih priloga te je uspostavljena suradnja s velikim brojem institucija poput Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku i posebice Prehrambeno tehnološkog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta u Zagrebu (na kojem je organizirana i dodjela Strossmayerove nagrade), Medicinskog fakulteta u Splitu te Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita uz prijem najviših dužnosnika ovih institucija. U okviru ovog programa organizirana su predavanja i razgovori u OŠ Dobri, 9 radionica i 4 seminara kuhanja, 2 zdrava doručka, te su se održavale redovne DO IN vježbe jednom sedmično, 1-2 grupe. Program je obuhvatio više od 1.200 osoba. U okviru programa, pokrenuta je i stalna rubrika Najzdravije namirnice svijeta u emisiji Vikend subotom na Hrvatskom radiju - Radio Split.

PROGRAM „BUBA“

Program BUBA nastavio se vrlo uspješno razvijati i provoditi u Dubrovačkoj-neretvanskoj županiji u svih 18 osnovnih škola koje djeluju toj županiji uz veliku podršku Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, Grada Dubrovnika i same Dubrovačko-neretvanske županije, te resornih ministarstava. Također, nastavlja se vrlo uspješna primjena programa u splitskim osnovnim školama (u 18 gradskih i prigradskih osnovnih škola), a interes i dalje pokazuje Hrvatska mreža zdravih gradova te brojni gradovi i županije članice te Mreže za daljnjim širenjem primjene ovog programa. Tijekom provedbe ovog programa, održavaju se redovne radionice za provoditelje u obje Županije koje su obuhvatile predstavnike (učiteljice, učitelje i djelatnike stručnih službi) svih uključenih škola. U provedbi sudjeluju djelatnici Grada Splita, koji su i glavni nositelji i promicatelji provedbe ovog projekta na lokalnoj i nacionalnoj razini, a u suradnji sa stručnjacima posebice iz splitskih osnovnih škola. U okviru projekta tiskani su i edukacijski materijali za učitelje, djecu i roditelje. BUBA ima veliki razvojni potencijal te se planira organiziranje posebnog tima za njegov daljnji razvoj.

PROJEKT „ŽIVI BILI“

Tijekom ove godine, promijenjeno je ime projekta iz „O(ž)ivili“ u „Živi Bili“. U okviru provedbe projekta obavljani su brojni sastanci koji su za cilj imali konkretne dogovore oko provođenja projekta „Živi Bili“. Napisan je i poslan znanstveni projekt na ovu temu za Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa. Tvrtka H1 darovala nam je humanitarni broj telefona 060/9015, pozivom na broj donira se 6,15 kn s PDV-om. U rujnu 2009. započela je medijska kampanja, te razna gostovanja na: TV Jadran, TV Dalmacija (reklama), Radio Splitu i

Radio Dalmaciji, a ostale radio postaje pristale su puštati spot s brojem telefona. Kupljena su tri AED defibrilatora, kao i zaštitne maske i gumene rukavice. Obavili smo distribuciju informativnih letaka po svim osnovnim školama na području Splita, i nekim srednjim školama. Započeta je edukacija srednjoškolaca za projekt kako bi se što više škola priključilo i pomoglo u promoviranju. Prijavilo se 35 volontera koji žele sudjelovati u edukaciji laičke reanimacije.

PROJEKT „STELLA POLARIS“

Projekt Stella Polaris, kao do sada najveći i najzahtjevniji projekt Udruge Split zdravi grad koji je obuhvatio sve stručnjake Udruge, ali i stvorio značajne nove organizacijske resurse, ove godine je službeno uspješno završen. Završno narativno i financijsko izvješće predano je u roku, a njihovo završno odobrenje očekuje se do kraja ove godine ili najkasnije u siječnju 2010. čime bi se i administrativno zatvorila ova faza projekta prema Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje Ministarstva financija RH kao ugovaratelju u ime Delegacije EK u Hrvatskoj.

Projekt je ostvario, ali i nadmašio i najbolja očekivanja u svim svojim elementima obuhvativši više od 3.000 korisnika (djece, mladih, osoba s posebnim potrebama, učitelja, roditelja) u 18 osnovnih škola (planirano je bilo 2.000 korisnika), ali i uz uključenje 11 udruga, 4 komunalna poduzeća, 6 međunarodnih organizacija te 20-tak podupiratelja, donatora i sponzora. Tijekom projekta radilo se na 10 kurikuluma od kojih su izdana 4 seta edukacijskih materijala koji su prezentirani i regiji i na razini Hrvatske te su izazvali iznimno dobre reakcije. Škola u prirodi u Radošiću ove godine je etablirana kao regionalni edukacijski centar za inovativne programe škole u prirodi u kojoj je do sada bilo uključeno oko 1.000 korisnika od čega najviše djece iz splitskih osnovnih škola (oko 750), ali i drugih korisnika (mladih, odraslih, osoba s posebnim potrebama, osoba treće dobi).

Provedba projekta uključila je više od 30 stručnih suradnika, 200 volontera, a projekt je popraćen s preko 120 medijskih priloga u svim medijima, uključivo i redovno praćenje u okviru emisije Dica sritnih lica koja se emitirala u tri termina na dvije televizije (TV Jadran i OTV).

Projekt je promoviran u nekoliko regija (Bjelovarsko-bilogorska, Hercegovački kanton, Grad Zagreb), a posebice je značajan bio i trenutak da je Udruga Split zdravi grad i njezin Stella Band koji su se razvili iz konteksta ovog projekta bili pozvani da kao posebni goste nazoče i uveličaju 24.10. - Dan Ujedinjenih naroda na Trgu Bana Jelačića u Zagrebu, pred mnogobrojnim uzvanicima, a u

okviru posjeta održan je i promotivni koncert Stella Banda i CD-a Osmijeh od uha do uha u Zagrebu koji je okupio oko 200 sudionika u Kazalištu Trešnja. Pored CD, tiskana su nova izdanja priručnika „Ja, kulturoplovac“, „Ja, Internetoplovac“, novo izdanje pjesmarice „Osmijeh od uha do uha“ te prvo izdanje priručnika „Ja, glazboplovac“, a u pripremi su i priručnici za Igroplovstvo, Životoplovstvo, Put zdravlja (Zdravkići i Bolkići).

Za nastavak primjene rezultata i resursa ovog projekta zainteresirane su ne samo lokalne škole, nego i čitav niz relevantnih subjekata u regiji (Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Baltičko-jadranska vertikala) s ciljem njihove replikacije kroz follow-up projekte i programe u svrhu čega je pripremljen i priprema se značajan broj novih programa.

PROJEKT „DJECA I MLADI ZA ZLATNE GODINE ZAGORE“

Ovaj je projekt svojevrsni nastavak projekta Stella Polaris, a njemu je i nastavljena izvrsna suradnja s Općinom Lećevica. Upravo kroz ovaj projekt, škola u Radošiću je većim dijelom obnovljena kroz darovnicu Vlade RH i Svjetske banke te je uređen okoliš škole, a ova škola je otvorila iznimne perspektive za razvoj novih programa i aktivnosti udruge na regionalnoj i međunarodnoj razini. U programima škole u prirodi sudjelovalo je više od 500 djece i mladih te je organizirano više od 20 izleta prilikom kojih su se djeca i mladi susreli, upoznavali i družili sa starijim stanovnicima Radošića te njihovim načinom života kao dio programa integrirane nastave škole u prirodi sukladno smjernicama Nacionalnog okvirnog kurikulumu. U okviru projekta, publicirani su letci o programu Djeca i mladi za zlatne godine Zagore i školu u prirodi. Novinarski tim obišao je najstarije stanovnike Radošića, većinu zaseoka, te su obavljene pripreme za izdavanje brošure o tradiciji i običajima dalmatinske Zagore. Članovi delegacija Svjetske banke prilikom posjete školi u Radošiću i korisnicima izrazili su iznimno zadovoljstvo viđenim tijekom terenske posjete. Projekt je predstavljen u svim značajnijim medijima na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini.

Zaključak

Udruga Split zdravi grad je i kroz 2009.g. uspješno ostvarivala svoje ciljeve i zadatke te izgradila osnovu za nove razvojne iskorake od značenja ne samo za ovu organizaciju, Grad Split i gravitirajuću regiju, već je odavno nadišla okvire lokalne organizacije, postavši relevantni razvojni čimbenik na nacionalnom i međunarodnom planu, te pouzdani partner mnogim institucijama i organizacijama iz sva tri sektora što ohrabruje i obvezuje na daljnje zajedničko nastojanje.

U Splitu, 7. prosinca 2009.g.

Ranko Milić, dipl. inž.
Dopredsjednik

Andrea Russo, prof.
Predsjednica